

Rakel och Ledningssystem
UB-RA-Tjänst
Håkan Marcusson
010-240 5229
hakan.marcusson@msb.se

REMISSVAR

Datum
2015-04-27
Ert datum
2015-01-23

Diariernr
2015-504
Er referens
Ju2015/143/SSK

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

Betänkandet Viktigt meddelande till allmänheten via mobil telefoni (SOU 2014:92)

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) tillstyrker att det införs en skyldighet för samtliga aktörer som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst till mobil nätanslutningspunkt att medverka till förmedling av VMA till terminalutrustning som används inom ett angivet geografiskt område.

MSB anser dock att Sverige i första hand bör följa den inriktning som finns inom EU avseende varning av allmänheten, dvs. genom EU-Alert¹. Om det systemet används istället för sms behövs ingen positionering av mobiltelefoner och därmed inte heller några författningsändringar som förutsätter sådan positionering.

MSB ser positivt på en reglering av hur skyldigheten att förmedla VMA till fast eller mobil telefoni ska fullgöras. Det bör då också regleras hur samverkan med och information till andra aktörer med ansvar för frågor med anknytning VMA ska ske. En föreskriftsrätt för Post- och telestyrelsen bör utövas i samråd med MSB. MSB vill understryka vikten av att föreskrifterna ställer krav på informationssäkerhet som säkerställer nödvändig funktionalitet.

MSB anser att kostnaderna för att begära VMA inte ska belasta den som begär det – d.v.s. kostnaderna måste ingå i finanseringslösningen för VMA.

Allmänheten behöver information om ett nytt varningssystem via telefoni innan det lanseras.

Behov av fördjupad analys

System för varning av allmänheten måste uppfylla höga krav på informations-säkerhet. Ett varningsmeddelande måste också på mycket kort tid nå ut brett inom det område som berörs av varningen, oberoende av områdets storlek eller av hur många som befinner sig i området. System som inte uppfyller tillräckligt

¹ European Public Warning System via Cell Broadcast.

höga krav kan enligt MSB:s uppfattning inte betraktas som varningssystem utan som system för att skicka ut information till allmänheten.

Europaparlamentet har i en resolution² uppmanat medlemsstaterna och Kommissionen att främja inrättandet av ett "omvänt 112-system". Med detta menas ett samhällsomfattande, flerspråkigt, tillgängligt, förenklat och effektivt sammankopplat system inom hela EU för varning och alarmering av medborgarna. Parlamentet säger vidare i resolutionen att ett sådant system bör genomföras utan att hindra den personliga integriteten och kompletteras av lämpliga informations- och utbildningskampanjer för medborgarna.

EU-Alert är den europeiska standarden, i enlighet med ETSI TS 102 900 och 3GPP, för hur Cell Broadcast System (CBS) ska implementeras på ett enhetligt sätt inom EU. Eftersom strävan inom EU är att man ska ha ett harmoniserat system inom unionen, så anser MSB att det är olyckligt om Sverige väljer en väg som inte är i enlighet med standarden och som skiljer sig från övriga EU-medlemsstater.

MSB ser positivt på att det införs en skyldighet för samtliga aktörer som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst till mobil nätanslutningspunkt att medverka till förmedling av VMA till terminalutrustning som används inom ett angivet geografiskt område. MSB ser också positivt på att former för statlig styrning av VMA via telefoni regleras, och att PTS ges föreskriftsrätt. Föreskrifter bör göras i samråd med MSB som ansvarar för VMA och bör säkerställa rätt nivå av informationssäkerhet för att garantera önskad funktionalitet. Vidare bör det regleras hur skyldigheterna att förmedla VMA till fast eller mobil telefoni som används inom ett angivet geografiskt område ska fullgöras samt hur samverkan med och information till andra aktörer med ansvar för frågor med anknytning VMA ska ske.

När Försvarets materielverk (FMV) på regeringens uppdrag 2012 utredde val av teknik för information eller varning via mobiltelefoni³, föreslogs att sms skulle införas, tills EU-Alert kunde anses vara moget. FMV föreslog att MSB skulle få i uppgift att återkomma i budgetprocessen med förslag om införande av CBS för VMA om några år. MSB har i budgetunderlaget för 2015 – 2018 beskrivit behovet av att införa EU-Alert.⁴ MSB anser att den tekniska utvecklingen inom mobil telefoni och utvecklingen i omvärlden nu har kommit så långt att det är dags att Sverige påbörjar införande av EU-Alert. Genom att använda EU-Alert undviks intrång i den personliga integriteten. EU-Alert klarar dessutom kraven på informationssäkerhet avseende konfidentialitet,

² Europaparlamentets resolution av den 5 juli 2011 om samhällsomfattande tjänster och larmnumret 112 (2010/2274(INI))

³ FMV, Dnr 12FMV2416-2

⁴ MSB, Dnr 2015-918

riktighet, tillgänglighet och spårbarhet, vilka är grundläggande krav på varningssystem för användning under såväl fred som höjd beredskap.

Då delar av tekniken är gemensam mellan den sms-lösning som SOS Alarm AB tillhandahåller idag och EU-Alert föreslår MSB att införandet sker genom att nuvarande uppdrag till SOS Alarm AB om varning via sms ändras till att omfatta utrustning för varning via EU-Alert. MSB bedömer att detta skulle innebära en merkostnad om engångsvis cirka 40 miljoner kronor vilket bör finansieras inom ramen för anslag 2:4 Krisberedskap i likhet med nuvarande uppdrag till SOS Alarm AB.

Idag får SOS Alarm AB 25 miljoner kronor per år från MSB fördelat på direkta systemkostnader om cirka 15 miljoner kronor och operativa kostnader om cirka 10 miljoner kronor per år. Detta gäller tidsperioden 2013 – 2019. Hur kostnaderna för VMA-system via mobil och fast telefoni ska finansieras efter 2019 är inte fastställt. MSB anser att detta måste hanteras för att kostnaden för systemet inte ska hamna på användarna.

MSB förordar sammanfattningsvis att EU-Alert introduceras som system för varning via telefoni. På så sätt kan Sverige få ett system som är kostnads-effektivt och harmoniserat med övriga EU-medlemsstater samtidigt som en onödig lagändring undviks.

I detta ärende har generaldirektör Nils Svartz beslutat. Håkan Marcusson har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Cecilia Looström och enhetschef Agnes Ericzon deltagit.

Nils Svartz

Håkan Marcusson